

Tu'un Nika'an na Vechiinu xa'a
Naxa Ntasi Tikuili Ve'e na Yuví tu Könicha'vi-na Kuénta-na

Tu íyo iinka tu'un ña ká'an na vechiinu xa'a tikuili, ra va'a ka kantíxa-yó tu'un yó'o xa'a Naxa Ntasi Tikuili Ve'e na Yuví tu Könicha'vi-na Kuénta-na xa'a naxa ntasi-ntu tikuili ve'e na yuví tu könicha'vi-na kuénta-na ra kónikantíxa-na tu'un ña ká'an tutu yó'o. Tu íyo iinka tutu xa'a ña yó'o, ra ná kantíxa-yó Tutu yó'o.

Nachun tiaa-ntu tutu yó'o

Íyo iin tutu tiaa na vechiinu estado California xa'a ntiäyu na yuví xí'in tikuili (Tutu Vechiinu 998) ra ña ikán xiniñú'u-ntu, na vechiinu Watsonville, tiaa-ntu tutu yó'o xa'a naxa ntasi tikuili ve'e nuú ntée na yuví tu könicha'vi-na. Vichin ká'an-ntu xa'a-ña "tu'un-ntu xa'a naxa ntasi-ntu tikuili".

Tu'un-ntu ña tiaa-ntu

Tutu yó'o ká'an xa'a tikuili ve'e nuú ntée na yuví ra xa'a naxa ntasi tikuili tu könicha'vi na yuví kuénta-na ra ká'an tutu yó'o xa'a iinka ve'e nuú koo na yuví tá tu'un ve'e nuú sáchiñu na yuví. Tu kúnj iin na yuví chintieé tá'an-ntu xí'in-na ná cha'vi-na ntasi tikuili ve'e-na ra ná ka'an-na xí'in-ntu vechiinu ñuu Watsonville ve'e nuú sáchiñu-ntu xí'in tikuili xí'in ichí xí'in na ntákaya kuayu. Número teléfono-ntu kúu (831) 768-3455 ra íyo-ntu óra ntuví.

A. Xa'a kuénta könicha'vi na yuví

Ntasi-ntu, na vechiinu Watsonville, tikuili ve'e nuú ntée na yuví, ntäa xa ná ya'a unj xiko (60) kíf könicha'vi-na-ña. Ná kuntäa ini-ntó xa'a ña yó'o:

- **linka xú'un válí cha'vi-na:** Tu xa ná ntasi ve'e-ntu chí xikuaá kíf xiniñú'u-na cha'vi-na kuénta-na ra kónikixaa xú'un xa'a kuénta ikán, ra chikaa-ntu siki-ña, ña 10% kúu-ña.
- **Tu lo'o níka-na:** Tu lo'o níka na yuví chí \$50.00 á lo'o va xú'un níka-na, ra ná cha'vi-na-ña iinka yóo chí koo kuachi.

B. Tutu chinta'a-ntu nuú na yuví xa'a kuénta-na

Tá iin yóo chinta'a-ntu tutu nuú tá iin na yuví xa'a kuénta-na. Tá xaa tutu kuénta ve'e iin na yuví ra ná kama cha'vi-na-ña chí íyo iin kíf tiaa-ntu nuú tutu ra átu ya'a unj xiko (60) kíf ra könicha'vi-na kuénta-na ra kuvi ntasi-ntu tikuili-na. Kuvi cha'vi na yuví kuénta-na vechiinu ñuu xí'in xú'un á chéke á tarjeta-na tu tarjeta va'a kúu-ña. linka kuvi ka'an-na xí'in-ntu ra taxi-na número tarjeta-na ra número teléfono-ntu nuú kuvi cha'vi na yuví kúu (831) 768-3455 ra ntée-ntu óra ntuví. linka kuvi cha'vi-na kuénta-na ntisaá óra ntisaá kíf xí'in número teléfono ña 1 855-748-3077. Íyo iinka ña tutu internet nuú kuvi cha'vi na yuví kuénta-na ra iinka kuvi ka'vi-na xa'a kuénta-na ra yó'o kúu-ña: <https://www.onlinebiller.com/watsonville/>.

C. Ta kumaní ntasi-ntu tikuili ve'e na yuví:

Tá kumaní uxá (7) kíf ntäa kíf ntasi-ntu tikuili ve'e nuú ntée na yuví, mií-ntu, na vechiinu, ntukú-ntu chinta'a-ntu iin tutu nuú na xí'in kuénta tikuili xa'a ña könicha'vi-na. Chinta'a-ntu tutu xa'a ña

ntasi tikuĩ nũ ve'e nã yuví ñã íyo nũ kuénta-nã. Tu íyo iin direcció nũ kuvi chinta'á-ntu tutu ra iinka ve'e kúú ve'e nũ íyo tikuĩ ra chinta'á-ntu uvi tutu ra iin-ñã kúú tutu chinta'á-ntu nũ íyo tikuĩ ra tiaa-ntu tu'un "Occupant" nũ tutu ikán chi átu köxíni-ntu nãxa naní nã ntée ve'e. Ñã'a tiaa-ntu nũ tutu xã'á ntasi tikuĩ kúú:

- Kíví nã xí'in kuénta ra nũ íyo ve'e-nã;
- Nãxa níka-nã;
- Kíí xíniñú'u-nã cha'vi-nã á kã'an-nã xí'in-ntu ná ntási tikuĩ-nã;
- Nãxa kuvi ntukú-nã ka'vi-nã tutu ñã naní ***Tu'un Nĩkã'an nã Vechiñu xã'á Nãxa Ntási Tĩkuĩ Ve'e nã Yuví tu Kõnícha'vi-nã Kuénta-nã ra Nãxa Ntukú ñã ná Chintieé Tá'an-ntu xí'in-nã ñã ná Tótóo Cha'vi-nã-ñã***

D. Nãxa kã'an-ntu xí'in nã yuví nã ntée nũ tá iin ve'e chá'vi-nã iin kuénta-nã

Míí-ntu nã vechiñu ntukú-ntu chinta'á-ntu iin tutu nũ nã ntée iin ve'e tu kõnícha'vi nã xĩtõ'o ve'e kuénta tikuĩ tá kúmaní uxí (10) kíí ntãã kíí ntasi tikuĩ. Kã'an tutu ikán xã'á nãxa kuvi sá-nã kuénta-nã ra saá kuvi cha'vi-nã xã'á tikuĩ ra köxíniñú'u-nã cha'vi-nã xũ'un níka nã xĩtõ'o chi iin kuénta xaá kúú-ñã. Tu kúni-nã sá-nã kuénta-nã ra ná sánã'a-nã iin tutu nũ-ntu ñã kã'an ñã ntée-nã ve'e ikán ra chá'vi-nã nã xĩtõ'o ñã ná kuvi kintõo-nã ve'e ikán ra saá köxíniñú'u-nã cha'vi-nã xũ'un níka nã xĩtõ'o. Tu saá kúni-nã ra xina ná kantíxa-nã tu'un nã vechiñu, ñã tiaa-ntu nũ tutu xã'á ñuu-ntu xí'in número 6-3.306.

E. Nãxa kã'an-ntu xí'in nã yuví nã ntée nũ íyo iin ntãa iin kuénta xã'á kuã'á ve'e válí
Míí-ntu, nã vechiñu, ntukú-ntu chinta'á-ntu tutu (iin ñã kuvi kani-ntu yé'e) tá iin yé'e ñã ná kuntãã ini nã yuví ra tá kúmaní uxí (10) kíí ntasi tikuĩ ve'e ikán xã'á ñã kõnícha'vi nã xĩtõ'o kuénta-nã ra níka-nã xũ'un. Kã'an tutu ikán xã'á nãxa kuvi sá nã ve'e ikán iin kuénta-nã ra saá kuvi cha'vi-nã xã'á tikuĩ vaxi ve'e-nã. Tu íyo nã ntée ve'e ikán nã kúni cha'vi kuénta ra átu íyo nãxa kuvi ntasi tikuĩ ve'e nũ ntée nã kökúni cha'vi ra ná núná ve'e nũ kúni cha'vi, ra saá ntasi tikuĩ nã kökúni cha'vi. Tu kúni-nã sá-nã kuénta-nã xã'á tikuĩ vaxi, ra kökúni-nã cha'vi-nã xũ'un níka nã xĩtõ'o, ra ná sánã'a-nã nũ-ntu iin tutu ñã kã'an ñã ntée-nã ve'e ikán ra chá'vi-nã nã xĩtõ'o ñã ná kuvi kintõo-nã ve'e ikán. Tu saá kúni-nã ra xina ná kantíxa-nã tu'un nã vechiñu, ñã tiaa-ntu nũ tutu xã'á ñuu-ntu xí'in número 6-3.306.

F. Tá ntí'i ra kúmaní lo'o va ntasi tikuĩ

Míí-ntu, nã vechiñu, ntukú-ntu kã'an vã'a-ntu xí'in nã ntée iin ve'e tá kúmaní ntasi tikuĩ xã'á xũ'un níka-nã á níka nã xĩtõ'o ve'e-nã. Átu xãã-ntu ve'e-nã ra átu kã'an-ntu xí'in-nã xí'in teléfono. Iinka kuvi chinta'á-ntu iin tutu xí'in correo á xí'in correo electrónico á xí'in mensaje á kani-ntu iin tutu ve'e-nã.

G. Óra xíniñú'u cha'vi nã yuví kuénta-nã

Xíniñú'u nã yuví cha'vi-nã xũ'un níka-nã tá kúmaní ntasi ve'e-ntu kíí ntasi tikuĩ-nã ra tiãa-ntu kíí ikán nũ tutu chinta'á-ntu nũ nã yuví.

H. Nãxa ntási tikuĩ tá kõnícha'vi nã yuví

Ntasi-ntu tikuĩ sata ve'e ra átu chikaa-ntu iin kaa chí sata ve'e. Tá kumaní uxá (7) kí ntasi-ntu tikuĩ ra chinta'á-ntu iin tutu nuú na xí'in kuénta ña ná kuntaa ini-na xá'á-ña. Íyo iinka xú'un síkí kuniñú'u-na cha'vi-na ña ná nuná tikuĩ. Tu xá ntasi-ntu kuénta xí'in computadora-ntu ra kumaní ntasi yávi tikuĩ, ra saá kuniñú'u-na cha'vi-na iinka xú'un ña ná sá-ntu iinka kuénta-na.

I. Tá ntanuná-ntu tikuĩ óra ntuví

Tu xá ntási tikuĩ ve'e iin na yuví ra kuniñú'u-na cha'vi-na iinka xú'un ña ná ntanuná-ntu-rá. Ntakuntieé-ntu, mií-ntu na vechiñu, ña ná kama nuná tikuĩ ra átu ntáa iinka kí núná ve'e-ntu kuvi ntanuná-ntu-rá, ntáa chí xikuáá tu xá cha'vi na xú'un níka-na xí'in xú'un síkí. Tu ntukú iin na yuví ntanuná-na tikuĩ ra koo ntiáyu ra ná cha'vi-na iinka xú'un chí kuachi kúú-ña. Tu ntixá'á yávi chí ntantukú-na ntanuná-na tikuĩ ra kuniñú'u-na cha'vi-na xá'á iinka yávi xaá.

J. Tá ntanuná-ntu tikuĩ óra ntási ve'e-ntu

Tu xá ntási ve'e-ntu chí xikuáá á iinka tu kí sáto á ntumínku tu kí vikó ra kúní na yuví ntanuná-ntu tikuĩ ra kuniñú'u-na cha'vi iinka xú'un xá'á-ña. Tá kumaní ntanuná-ntu tikuĩ saá ra ka'an-ntu xí'in-na ña ná kuntaa ini-na xá'á xú'un kuniñú'u-na cha'vi-na ra ná tiaa-na kivi-na nuú iin tutu ra kí nuná ve'e-ntu ra chí na'a kuniñú'u-na kixaa-na ve'e-ntu ra ná cha'vi-na iinka xú'un va. Iinka xú'un kúú-ña, chí íyo xú'un níka-na xí'in iinka xú'un cha'vi-na xá'á ña ná kama ntanuná-ntu tikuĩ-na. Tá xá ná xaa na vechiñu ve'e na yuví xá'á yávi tikuĩ ra kökuvi ntakaya-na xú'un chí kuniñú'u ku'yn na yuví vechiñu iinka kí chí na'a.

Íyo na sá-na iin kuénta xaá ra kumaní nuná yávi tikuĩ chí kumaní kuntaa va'a ini na vechiñu xá'á-ña. Tu saá kúú-ña ra ntanuná-ntu tikuĩ tá xá ntási vechiñu ra kuniñú'u-na ka'an-na xí'in-ntu chí na'a iinka kí ra ná ntatú'un-na xí'in-ntu ra saá kuniñú'u-na cha'vi-na iinka xú'un. Tu íyo iinka ña'a ra ntukú-na kama ntanuná-ntu tikuĩ ra iinka kí kuvi ntatú'un-na xí'in-ntu xá'á iinka xú'un. Kuniñú'u-na cha'vi-na iinka xú'un xá'á-ña.

K. Iinka xú'un cha'vi-na ña ná nuná tikuĩ

Tu ntási tikuĩ ra kuvi kuntatu na yuví ntáa óra ntuví tá núná vechiñu ra ná cha'vi-na sava xú'un. Tu ntási tikuĩ ra kuvi kúní na yuví ña ná kama ntanuná-ntu tikuĩ óra chí ñuu á kí sáto á ntumínku á kí vikó, ra ná cha'vi ka-na xú'un xá'á-ña.

L. Naxa kúú ña ntukú ña ná chä'vi iinka xú'un

Tu ntukú na yuví ña ná chä'vi-na iinka xú'un ra tu köníxiyo kuachi xí'in-na tixin uxí uvi (12) yoo ra ná taxi-ntu ña chä'vi-na iinka xú'un. Míí vechiñu estado California va'a kúú-ña ra íyo xú'un-ña ra ñakán tu íyo iin kuénta-na ra ya'a kí ra könícha'vi-ña-ña ra koo ntukú-ntu kuachi xá'á-ña.

M. Naxa kuvi ntukú na yuví kuachi

Yó'o ká'an xá'á naxa kuvi ntukú na yuví kuachi xá'á kuénta tikuĩ-na. Tá uxí uvi (12) yoo kuvi ntukú na yuví kuachi xá'á kuénta-na ra míí tú'un iin ichí ra tu iinka ichí ntukú-na kuachi ra köxiniñú'u na vechiñu ka'vi-na tutu tiaa na xí'in kuénta. Tá kumaní chikaa ini-ntu xá'á kuachi ra küvi ntakasi-ntu tikuĩ na yuví.

- Xina ná ka'vi-ntu tutu: Tá x̣a ḳix̣aạ iin tutu nuú-ntu ra ka'vi va'a-ntu tutu ña ti̱aạ na yuví na ntúkú ku̱achi ra ntakitá'an-ntu ra saá kuvi chikaạ ini-ntu x̣a'á-ña. Ṭixin ux̣i (10) ḳij̣ nṯaạ ḳij̣ ḳix̣aạ tutu nuú-ntu ra ná chikaạ ini-ntu x̣a'á-ña ra saá kuvi ka'an-ntu x̣i'in na x̣i'in kuénta.
- Tá x̣a cḥikaạ ini-ntu: Tu chikaạ ini-ntu ña v̱a'a n̄ix̣iyo tutu kuénta cḥinta'á-ntu nuú iin na yuví ra kantíxa-ntu-ña ra ntasama-ntu n̄axa ká'an tutu kuénta-ña. Tu va'a n̄ix̣iyo tutu ra ná cha'vi-ña-ña ṭixin ux̣i (10) ḳij̣ nṯaạ ḳij̣ n̄iḵa'an-ntu x̣a'á n̄axa cḥikaạ ini-ntu x̣a'á kuénta na yuví. Tu tá kúmaní chikaạ ini-ntu ra íyo ka x̣ú'un níka na yuví ra ná cha'vi-ña ntisaá x̣ú'un níka-ña n̄axa ká'an tutu yó'o.
- N̄axa kuvi ntúkú na yuví ku̱achi x̣i'in na kúchêe nuú iinka na vechiñu ve'e nuú sáchiñu-ntu x̣i'in ṭikuñi x̣i'in ichí x̣i'in na ntákaya kuayu: Tu x̣a ntúkú iin na yuví ku̱achi x̣i'in-ntu ra ḵokitá'an-yó ra saá kuvi ntúkú-ña ku̱achi x̣i'in na kúchêe nuú-ntu ra ná chinta'á-ña tutu nuú na kúchêe ṭixin ux̣i (10) ḳij̣ nṯaạ ḳij̣ cḥikaạ ini na vechiñu. Tá kúmaní chikaạ ini-ña x̣a'á ku̱achi ra nṯasi ṭikuñi nṯaạ va'a ḵunṯaạ ini-ntu n̄axa ka'an na kúchêe nuú na vechiñu. Tá x̣a ná chikaạ ini na kúchêe nuú na vechiñu ra saá kuu-ña, chi ḵoo iinka-ña.

N. Tá níka na yuví x̣a'á kuénta-ña ra ḵokuvi cha'vi-ña chi ntá'vi-ña ra x̣iniñú'u-ña ṭikuñi chi kú'vi-ña

Íyo tutu ká'an tu'un na vechiñu ña ká'an x̣a'á ña ná va'a koo na yuví ra íyo número-ña 116910(a) ra ká'an tutu ikán ña tu íyo n̄achun ḵokuvi cha'vi na yuví x̣a'á ṭikuñi ve'e-ña ra níka-ña x̣ú'un ra ḵuvi ntasi ṭikuñi ve'e-ña chi kú'vi-ña. Tu ntó'o na yuví ra ná sá-ña ña yó'o:

- Ná sákutú na ntée ve'e, á na x̣iṯó'o ve'e ikán, iin tutu x̣a'á n̄axa nto'o-ña tu ntasi ṭikuñi ve'e-ña chi kú'vi-ña ra átu ḵoo ṭikuñi kuvi nto'o kuénta-ña ra ná chinta'á-ña tutu ña sákutú na veṯatán iin tutu x̣a'á-ña ra ná kantíxa-ña tu'un na vechiñu, tutu x̣i'in número 14088, ña ntíḵaạ tutu ká'nu x̣a'á Ná Va'a Koo Na Yuví.
- Ná sáṉa'̱a-ña nuú na vechiñu ña ḵokuvi cha'vi-ña x̣a'á ṭikuñi ṭixin lo'o va yóó. Kantíxa-ntu ña ḵokuvi cha'vi-ña x̣a'á ṭikuñi ṭixin lo'o va yóó tu íyo na ve'e-ña ntáḵi'in-ña CalWORKS, CalFresh, x̣ú'un va ña táxi na vechiñu nta'á na ntá'vi, Medi-Cal, Supplemental Security Income/State Supplementary Payment Program, á iinka ña naní California Special Supplemental Nutrition Program for Women, Infants and Children (WIC). Ra iinka tu kuvi sáṉa'̱a-ña nuú-ntu ña lo'o va sákanáa-ña nuú 200% número ká'an na vechiñu federal x̣a'á na ntá'vi.
- Ná kantíxa-ña kinṯoo-ña x̣i'in-ntu x̣a'á n̄axa ntakuntiee-ña cha'vi-ña tótóo kuénta-ña ra ná kantíxa-ña tutu x̣i'in número 116906(a) tutu ká'an ña ná va'a koo na yuví.

O. N̄axa kuvi cha'vi na yuví

Tu íyo na yuví na ḵokuvi cha'vi-ña ṭikuñi ra kuvi ntúkú-ña ña maní x̣i'in-ntu ña ná kuée va cha'vi-ña x̣ú'un níka-ña ra saá nṯasi ṭikuñi ve'e-ña ra cẖa'vi-ña iinka x̣ú'un tá tu'un x̣ú'un s̱iḵi x̣a'á-ña. Mií-ntu, na vechiñu ñuu, kantíxa-ntu tu'un na yuví ra ná ka'an na yuví x̣i'in-ntu ra saá kuvi ntúkú-

ntu tu kuvi sámání-ntu xí'in-ná. Kuniñú'u ná yuví cha'vi-ná 25% xǔ'un níka-ná ra saá kuvi chintieé tá'an-ntu xí'in-ná. Ná tiaa-ntu iin tutu xǎ'á ama cha'vi-ná xǔ'un níka-ná ra chinta'á-ntu tutu ikán nta'á-ná. Íyo náxa kuvi cha'vi ná yuví tá tǔ'un ñá yó'o:

- Ná tótóo cha'vi-ná xǔ'un níka-ná:
Ná cha'vi ná yuví xǔ'un níka-ná tixin uxí uvi (12) yóo ntǎa kǐf ká'an tutu kuénta-ná. Tá yóo kuniñú'u-ná cha'vi-ná kuénta-ná xǎ'á yóo ikán xí'in iinka lo'o va xǔ'un níka-ná, ra ná cha'vi-ná-ñá kǐf xíniñú'u-ná cha'vi-ná kuénta-ná, náxa ká'an tutu nǐxǎa ve'e-ná. Kuniñú'u-ná kantíxa-ná tǔ'un ñá kintoo-ntu xí'in-ná ra ná cha'vi-ná tá yóo tá yóo ntisaá xǔ'un xíniñú'u-ná cha'vi-ná. Tá kúmaní cha'vi-ná ntisaá xǔ'un níka-ná, kökuvi ntukú-ná iinka ichí ñá ná kuée cha'vi-ná, chi chá'vi-ná xǔ'un xǎ níka-ná ra xǎ kintoo-ntu xí'in-ná xǎ'á náxa cha'vi-ná. Tu kántíxa-ná tǔ'un-ntu, ra kuvi chinta'á-ntu tutu nuú-ná ñá ná kuntǎa ini-ná ñá ná ntasi tǐkuǐ ve'e-ná. Kani-ntu iin tutu yé'e ve'e-ná tá kúmaní u'ún (5) kǐf ntasi tǐkuǐ. Tu kántíxa-ná tǔ'un xǎ kintoo-ná xí'in-ntu ra saá nti'i-ñá ra ntǎa ná yǎ'a uxí uvi (12) yóo küvi ntukú-ná iinka ichí ñá ná tótóo cha'vi-ná xǔ'un níka-ná.

P. Tu sántikó-ná chéke

Tu taxi-ná iin chéke ra kóníxiyo xǔ'un kuénta-ná nuú ntiáa-ná xǔ'un, ra míf-ntu, ná vechiñu ñuu Watsonville, tiaa-ntu ñá kónícha'vi-ná. Ra ikán, ntantukú-ntu, ná vechiñu, ñá ná kǎ'an-ntu xí'in ná yuví xǎ'á chéke-ná, ra átu kani-ntu iin tutu yé'e ve'e-ná, átu kǎ'an-ntu xí'in-ná xí'in teléfono á xí'in correo electrónico, ñá ná kuntǎa ini-ná xǎ'á chéke-ná, ñá koo xǔ'un kuénta ikán. Sáva'a-ntu iin tutu ñá ná kuntǎa ini-ná ñá tu yǎ'a uxí xiko uná (48) óra ra saá ntasi tǐkuǐ-ná chi chinta'á-ná iin chéke ra kóníxiyo xǔ'un.

Tu saá ntó'o, ra kuniñú'u-ná cha'vi-ná ntisaá xǔ'un níka-ná xí'in iinka \$25 xí'in xǔ'un va á xí'in iin tutu sǎkutú ná nuú ntiáa-ná xǔ'un-ná á xí'in iin tarjeta crédito. Tá xǎ núná kuénta-ná ra kintoo tǔ'un nuú kuénta-ná xǎ'á-ñá chi chinta'á-ná iin chéke ra kóníxiyo xǔ'un ra saá kuniñú'u-ná cha'vi-ná xí'in xǔ'un va á xí'in iin tutu sǎkutú ná nuú ntiáa-ná xǔ'un-ná á xí'in tarjeta crédito, iin ñá kuvi sáchiñu-ntu xí'in.

Q. Náxa tiaa-ntu tutu yó'o

Kuvi ka'vi ná yuví tutu yó'o nuú tutu internet ñá yó'o **City's website address**. Tutu yó'o xí'in ntisaá tutu chinta'á-ntu nuú ná yuví xǎ'á ñá'a ká'an tutu yó'o kúú tutu sántikó-ntu tǔ'un inglés chin tǔ'un sá'an chin tǔ'un tagalog chin tǔ'un portugués chin tǔ'un ntá'vi chin tá kúú nti'i tǔ'un ká'an uxí ná yuví tixin tá iin siénto-ná ná ntée ñuu yó'o.